



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXXVIII. Primorum Ignatij Sociorum leuitas., & exitus infælix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

exemplo, ne regias quidem obscuret familias, ex quo tamen quis esset, mercatoribus certo innotuit, curabant literis per argentarios annuas illi eleemosynas numerari, quibus non modo ali possent, verum & socios Fabrum, Bobadillam, & alios liberaliter subleuare.

Verum ea quam dixi causa in Belgio diuersanti euenit, quod in eo sanctis adscribendo, iurati testes, indubitatae fidei tradiderunt, nempe Ignatium tanto ante, à Deo edoctum se fore Societatis patrem. Negotiabatur Antuerpiæ iuuenis patria Metinnensis Petrus Quadratus, huic dum manum ad stipem porrigit quam sane ex eo accipiebat, liberalem, prospexit diuinitus quanto largiorem esset quondam ex eo accepturus defixisque in eum oculis. Erit, ait, cum tu Domine mi, tam benigne nunc in me beneficus, tua in patria, religiosæ familiæ Collegium fundabis, quàm per me nihili hominem, editurus est in lucem Deus. Fecit oraculi nouitas; modusque tam certo asserendi, & partum iam, auctumque deinceps apud omnes sanctitatis nomen, vt mercatoris animo, nunquam ea verba exciderint; & Francisca Mansonia eius vxor, primis Societatis primordiis, in quemcumque nostrorum incidisset, consueuerat hoc idem memorare: fidem varicinio euentus fecit, fundatumque Metinnæ à Quadrato Collegium, prædictam cum Societatis ortu foundationem eius confirmauit. Dignum quoque literis quod ei accidit, cum Ludouico Viues homine cordato, magnaque eruditionis: Is cum Brugis Ignatium ad mensam, siue vt pauperem, seu alio titulo habere voluisset, agentem audiens de rebus diuinis, tam sublimi stylo, tantæque peritia recondita pietatis, hæsit attonitus, ac post eius discessum, iis qui aderant, hic inquit, planè est vir sanctus, & religiosum ordinem quandòque fundaturus, adeò in illo iam tum eminebant ingentis animi ad Dei gloriam opes eximia, vt quæ esset olim patraturus vel humano possent iudicio conici.

Neque verò (quod dictum sapius) id eum latuit, ex quo factum vt curas adiceret nouo delectui hominum habendo quorum par esset animi suppellex magnis rebus quas designauerat in Dei gloriam gerendis. Nouo, inquam, delectui, nam illi quatuor quos ante legerat, instar fuere sterilium feminum quorum herbescens viriditas spem fallit agricolæ, cum æquis se passibus vidissent non posse gigantem affectari, & quocumque pedem intulissent, inde continuo delatores, calumnias, carceres, catenas enasci. Præter emendicandi victus penuriam miseram, boni licet viri, vitæ sibi hoc genus putarunt fore non tolerabile, nec ei profecto pares esse alij poterant nisi homines excoctæ & Heroicæ virtutis. Quamuis, ei primus eorum feruor patienter se accommodasset; in eo autem Ignatius velut in delitiis nataret. Quare alius alio paulò felicius, sed in diuersa omnes abierunt. Calistus peregrinatus in terram sanctam, velut tacto; è cælo, humi reuolutus mercaturam fecit, & lucri avidus Indiam petiti; quique Ignatio, constanter adherens, Xauerius alter esse potuerat, deserto illo tenuis mercatoris, & vitam, & mortem obiit. Infulis inhians Arriaga in Americam nauigauit,

XXXVII.

XXXVIII.

*Primorum
Ignatij Socio-
rum leuitas,
& exitus in-
salix.*

cúmque iam sibi vt ille alius de vita iucundè fruenda plauderet, ei succisa est, veneno incautè epoto periit. Iacobus Carezes Segouia suorum illecebris hæsit implicitus, & quasi fascino totus in alium versus est, vilisq; sæculo, cuius ipsi amore Deus viluerat, pro exploratore captus, vinculisque in Anglia: deinde in Gallia & in Caroli quinti castris; bis quidem agrè laqueum euasit: semel verò tam diris cruciatibus distortus, vt vitam exinde miserrimam traxerit. Ioannes demum natione Gallus iunior cæteris; tamen prudentior, religiosum habitum induit, & deserta propositi forma, Deum nequaquam deseruit. His primis à ministerio magni operis auersis, ne secundi quidem commodiorem exitum naçti sunt. Horum vnus Ioannes de Castro Toletanus, præstantis ingenij doctor Sorbonicus; alter adhuc studiis incumbens, cognomento Peralta. Tertius de Amadoriis iuuenis Cantaber. Sacrarum meditationum exercitiis ab Ignatio exculti, tulere mox fructus consuetos mutationis infueta: nam venditis omnibus, distractoque in pauperes pretio, in Nosocomium S. Iacobi concedere, inter pauperes agere, precatione assidua, præclaris dignas principiis cogitationes concipere. Verùm hæc vulgaribus oculis, quam erant per se eximia, tam insigniter stulta credita sunt. Nobiles iuuenes, ac diuites (quales duo primi) fœda familiaris nobilis, & patriæ macula, velut dementatos, aut terræ filios, mendicare, idque Parisiis? circumstare itaque certatim socij, rogare, increpare, aduertere, ad mentem reuocare. Sed agebant animis altius diuinæ gratiæ semina, quam vt possent verbis eorum præfocari, qui tantò insipientiam prodebant suam, quantò autumabant sapientius se loqui. Responstone hæc denique hos ab se amouent: se quoque diuina iisdem oculis olim contuitos, quibus stulta videri assolent; nunc Dei, & Ignatij gratia vnxisse collyrio, quo ipsi dum rentur se valdè oculos, plurimum egerent; irent ad illum tantummodo; redituros quamprimum, sibi que accessuros; sibi saltem ne vellent impedimento esse, si tantum pigeret imitari. Desperata ergo persuasione, ad vim confugitur, manu armata è Nosocomio, suam quisque in domum retrahuntur, induuntur decenti, & urbano cultu; sursum, deorsum, toties agitantur, vt foris pacti sint fore se aliis similes, donec Hispaniam post studia expleta repeterent, domi interea pro arbitrio victuros. Sic isti quoque abortiui, non tamen penitus exciderunt, Castro enim haud diu post concionator, suismet non ferens adhortationes, quibus defectionis à Deo maculam aliis exprobrabat, Valentia Charafianus effectus est, de quo sunt quæ libro proximo dicantur. Profectus in Palestinam Peralta, incidit in cognatum & præcipuis in Italia militum ducem, à quo Romam perductus à Pontifice habuit suscepti itineris condonationem, vnde in Hispaniam rediit. Quid factum sit Cantabro, non est memoriæ traditum.

XXXIX.

*Singularis
erga infide-
lem socium
suaris.*

At ecce hinc tibi, solennis in caput Ignatij tempestas, & veteres de illius magia & cantionibus nœniæ, quibus homines dementaret. Ibant hæc per indignantium sermones, duorum præsertim magni nominis doctorum;

Petrus